

Postępowanie w stosunku do osób nadużywających alkoholu

Celem instytucji sądowego zobowiązania osób uzależnionych od alkoholu do leczenia odwykowego jest motywowanie do podjęcia terapii uzależnienia. Podstawę prawną zobowiązania do leczenia stanowią artykuły od 24 do 36 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Powyższą procedurę wdraża się wobec osób uzależnionych od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich (...), systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.

Przymus stosowany jest na etapie doprowadzania osoby uzależnionej od alkoholu na badanie przez biegłego, na rozprawę w sądzie i do zakładu leczniczego na podjęcie kuracji, jeśli odmawia ona współpracy. Nie ma jednak możliwości prawnych ani organizacyjnych zatrzymania pacjenta w zakładzie lecznictwa odwykowej wbrew jego woli.

Do przyjęcia zgłoszenia i wszczęcia postępowania zobowiązana jest gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych właściwa dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której dotyczy postępowanie*

*źródło: PARPA

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lęborku przyjmuje wnioski o podjęcie działań wobec osób uzależnionych od alkoholu posiadających miejsce zamieszkania lub pobytu na terenie miasta Lęborka.

Leczenie osób uzależnionych od alkoholu jest dobrowolne, a obowiązek podjęcia leczenia może być nałożony jedynie przez Sąd. Sądami właściwymi do rozpatrywania spraw o zobowiązanie do leczenia odwykowego są wydziały rodzinne i nieletnich w Sądach Rejonowych.

Niniejszą procedurę regulują przepisy ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1. Zgłoszenie

Aby zwrócić się z prośbą o podjęcie działań mających na celu objęcie obowiązkiem leczenia odwykowego danej osoby, należy wypełnić **WNIOSEK** i złożyć go osobiście w siedzibie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lęborku, lub wysłać na adres:

***Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lęborku
z siedzibą w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lęborku
ul. Wszyńskiego 3
84-300 Lębork***

Wniosek może być złożony przez dowolną osobę lub instytucję (np. miejski ośrodek pomocy społecznej, policja, prokuratura, kurator sądowy, szkoła, zakład pracy, członek rodziny itd.).

2) Gromadzenie informacji

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lęborku zbiera informacje na temat osoby zgłoszonej (od osoby zgłaszającej i innych instytucji np. Policji, MOPS). Na spotkanie z Komisją zaprasza się również osobę zgłoszoną w celu przeprowadzenia rozmowy interwencyjno - motywującej. Zaproszenie na rozmowę motywującą wysyłane jest za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Rozmowy interwencyjno - motywujące prowadzą dwuosobowe zespoły robocze. Pracują w nich osoby posiadające umiejętności konfrontacji i motywowania do terapii. Zespół informuje o wpłynięciu wniosku i celu spotkania. Podczas spotkania omawia się posiadane przez Komisję informacje o problemie osoby zaproszonej. Stwarza się możliwość szerszego spojrzenia na problem alkoholowy. Osobie zgłaszającej się przedstawiona zostaje propozycja kontaktu ze specjalistami ds. uzależnień czy też podjęcia terapii w placówce leczenia uzależnień. Leczenie jest bezpłatne.

Jeżeli osoba uzależniona podejmie decyzję o dobrowolnym leczeniu podpisuje w siedzibie Komisji zobowiązanie, iż ciągu 2 tygodni zgłosi się do wybranej placówki celem podjęcia leczenia, w przeciągu 1 miesiąca dostarczy Komisji pisemne poświadczenie zgłoszenia się na leczenie, a po kilku miesiącach (zazwyczaj na kolejne zaproszenie Komisji) pisemne poświadczenie kontynuowania leczenia odwykowego. Niedopełnienie powyższych terminów lub przerwanie leczenia powoduje, iż sprawa może zostać skierowana jest do Sądu Rejonowego, o czym osoba uzależniona jest informowana podczas podpisywania zobowiązania.

Jeżeli leczenie realizowane jest skutecznie (tzn. osoba kończy terapię i utrzymuje abstynencję) Komisja umarza sprawę.

Jeżeli osoba zgłaszająca się na zaproszenie Komisji oświadcza, że nie ma problemu w związku z nadużywaniem alkoholu, a zgromadzone w toku prowadzonego postępowania informacje wskazują na istnienie problemów związanych z nadużywaniem alkoholu przez uczestnika postępowania, osobę kieruje się go na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w celu uzyskania w tym zakresie pisemnej opinii.

Przesłanki skierowania na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa na badanie przez biegłego w celu wydania przez niego opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego, kieruje się osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu:

- powodują rozkład życia rodzinnego,
- demoralizację małoletnich,
- uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny

albo

- systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny,

Podczas składania wniosku można podać dane osób mogących być świadkami w sprawie przed sądem.

W przypadku jeżeli osoba zaproszona na rozmowę nie zgłasza się w wyznaczonym terminie, ponownie zostaje wysłane zaproszenie wraz z informacją, iż w przypadku nie stawienia się na zaproszenie Komisji, celem przeprowadzenia rozmowy w zakresie złożonego wniosku, sprawa może zostać skierowana do Sądu Rejonowego, jednocześnie zaprasza się świadków.

Po uzyskaniu opinii potwierdzającej uzależnienie od alkoholu osoby zgłoszonej, komisja kieruje wniosek do Sądu Rejonowego o nałożenie na uczestnika postępowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu we wskazanym przez Sąd zakładzie leczenia uzależnień.

4) Orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Sąd powinien wyznaczyć pierwszą rozprawę w ciągu miesiąca od daty wpłynięcia wniosku Komisji o zastosowanie wobec uczestnika postępowania obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w zakresie uzależnienia od alkoholu.

Postępowanie sądowe może się przedłużać np. z powodu nieobecności uczestnika, uchylenia się od badania przez biegłych, przedstawiania innych dowodów itp. Sąd ma uprawnienia do nakazania przymusowego doprowadzenia przez Policję uczestnika na rozprawę, jak również na badanie. Postępowanie przed sądem jest dla uczestnika postępowania bezpłatne.

Komisja nie ma wpływu na czas rozpatrzenia sprawy przez Sąd.

W toku postępowania Sąd może wydać następujące postanowienie:

- o oddaleniu wniosku, gdy osoba nie jest uzależniona i nie wymaga leczenia,
- o nałożeniu obowiązku poddania leczeniu odwykowemu w niestacjonarnym zakładzie leczniczym (czyli np. poradni uzależnień) lub w zakładzie stacjonarnym czyli w całodobowym zakładzie leczenia uzależnień.

Postanowienie Sądu o zobowiązaniu do leczenia odwykowego w formie pisemnej otrzymuje osoba zobowiązana jako uczestnik postępowania oraz wskazany przez Sąd zakład leczenia uzależnień, na terenie którego ma odbywać się leczenie.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymuje odpis postanowienia jedynie na złożony wniosek.

Sądowy obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu trwa nie dłużej niż 2 lata od uprawomocnienia się postanowienia sądu. Na czas trwania obowiązku poddania się leczeniu sąd może ustanowić nadzór kuratora.

5) **Zmiana orzeczenia sądu.**

Gdy leczenie w warunkach ambulatoryjnych nie przynosi pożądanych efektów, nie jest prawidłowo realizowane przez osobę zobowiązaną lub zostało przerwane – Sąd może zmienić formułę leczenia na stacjonarną w oddziale całodobowym.

W przypadku ustania obowiązku poddania się leczeniu ponowne zastosowanie tego obowiązku wobec tej samej osoby nie może nastąpić przed upływem 3 miesięcy od jego ustania.